

Med 60 års erfaring - og i fuld fart ind i fremtiden

Den 1. april 2009 kan Hjemmeværnet fejre sit 60 års jubilæum.

Et jubilæum, som vi for at understrege, at Hjemmeværnet fortsat er inde i en rivende udvikling, har valgt at markere under overskriften "Med 60 års erfaring - og i fuld fart ind i fremtiden!"

Et barn af modstandsbevægelsen

Faktisk begynder historien om Hjemmeværnet allerede i juni 1945, hvor 200 ledende modstandsfolk fra hele landet mødtes i Odense og besluttede at arbejde for at oprette et hjemmeværn. Det blev startskuddet til Hjemmeværnsforeningerne, der blev forløber for det statslige hjemmeværn, der blev oprettet den 1. april 1949.

Det skete under parolen "Aldrig mere en 9. april", og Hjemmeværnets mission var helt fra starten - ligesom Hjemmeværnets ledelse - todelt: At sikre forsvarsviljen og om nødvendigt at bidrage til nationens forsvar.

En svær start - for egen regning

Uniformer, våben og udrustning var fra starten en blanding af rester fra det danske forsvar fra før besættelsen, nedkastede våben fra de allierede og tyske efterladenskaber. Den enkelte måtte ofte selv skaffe - købe - hvad han havde brug for - og betale kontingent for at være med. En del hærofficerer hjalp med at udarbejde lærebøger og virkede som instruktører.

Fra 1946 fik kvinder mulighed for at gøre en frivillig forsvarsindsats som medlemmer af Kvindeligt Hjemmeværn, det senere Danmarks Lottekorps eller Kvindelige Marinere - fra 1953 tillige i Kvindeligt Flyvekorps. Fra 1952 blev alle frivillige forsvarskorps - ud over kvindekorpsene også Luftmeldetjenesten, der var oprettet allerede i 1934 - integreret i Hjemmeværnet. I 1989 indførte Hjemmeværnet fuld ligestilling mellem kvinder og mænd.

Vokseværk under Den Kolde Krig

Under Den Kolde Krig med alle dens alvorlige "episoder" - Korea, Ungarn, Berlin, Cuba og Tjekkoslovakiet - voksede Hjemmeværnet og konsoliderede sig og blev en vigtig del af det danske territorialforsvar. De vigtigste opgaver var at observere og melde - til lands, til vands og i luften. Men der var også vigtige bevogtnings-, kamp- og kampstøtteopgaver. Uniformer, udrustning, bevæbning og uddannelse blev gradvist mere moderne, og ind imellem havde hjemmeværnsfolkene endda bedre udrustning end de enheder fra moderværnene, som de arbejdede sammen med.

Det moderne hjemmeværn

Med forsvarsforliget i år 2000 blev store dele af værnenes mobiliseringsenheder nedlagt, og Hjemmeværnet blev pålagt at oprette en 3.000 mand stor styrke af alle tre værnsgrene, der blev organiseret, uddannet og udrustet til at løse lokalforsvarsopgaver.

Ved det nugældende forsvarsforlig blev Hjemmeværnet pålagt at give medlemmerne nye uddannelser i støtte til Politiet, brandbekæmpelse, miljø- og redningsindsats. Gennem de seneste to forligningsperioder har Hjemmeværnet gennem omfattende omstruktureringer på stort set alle områder og niveauer skabt en effektiv og dynamisk organisation.

Hjemmeværnet i international tjeneste

Hærhjemmeværnet råder i dag over et bredt spekter af kapaciteter, der blandt andet kan støtte Hæren og Politiet ved bevogtning af samfundsvigtige anlæg i for eksempel et

terrorscenario. Hærhjemmeværnet er fortsat en vigtig partner i uddannelsen af Hærens enheder og har ansvaret for den afsluttende kontrol af de værnepligtige, der har gennemgået Hærens Basisuddannelse. De seneste år har særligt uddannede hjemmeværnssoldater fra Hjemmeværnets Særlig Støtte og Rekognosceringskompagni som medlemmer af protection teams deltaget i beskyttelsen af udenrigsministeriets medarbejdere i Irak. I 2008 uddannede og udsendte Totalforsvarsregion København den første samlede hjemmeværnsenhed til løsning af bevogtningsopgaver i Afghanistan.

Politiets uundværlige hjælpere

Politi-hjemmeværnet består af hærhjemmeværnssoldater, der med baggrund i en særlig uddannelse, støtter Politiet i dagligdagen i løsning af en række af deres opgaver - fra færdselsregulering ved store idræts- og kulturarrangementer til bevogtning af gernings- og ulykkessteder, eftersøgning af bortgåede personer m.v.

Nye opgaver til søs og i luften

Marinehjemmeværnet har gennem de seneste år udbygget sine kapaciteter indenfor miljøindsats og søredning, terrorbeskyttelse af havne og overvågning af de indre danske farvande, der i perioder varetages udelukkende af Marinehjemmeværnet. Derudover har Marinehjemmeværnet indgået samarbejdsaftaler med Politiet og med Skat om at være platform for deres opgaveløsning til søs.

Flyverhjemmeværnet har gennem de seneste år udbygget sine kapaciteter på to væsentlige områder: De uddanner i dag bevogtningsassistenter, der i ekstraordinære situationer deltager i adgangskontrol og bevogtning på flyvestationer og af Flyvevåbnets materiel på niveau med Flyvevåbnets egne medarbejdere - og de opstiller flyvende delinger, der i små civile fly løser blandt andet observationsopgaver til støtte for Politiet og redningsberedskabet.

Det sårbare samfund

Virksomhedshjemmeværnet, der blev skabt for godt ti år siden som en samlende organisation for de hjemmeværnsenheder, der fra Hjemmeværnets start har arbejdet på samfundsvigtige regionale og landsdækkende virksomheder indenfor blandt andet energi, kollektiv trafik og telesektoren, er i øjeblikket med støtte fra medarbejdere med baggrund i Redningsberedskabet og Politiet, ved at udvikle helt nye beredskabskoncepter og uddannelser.

Frivillighed, engagement og vilje

Der var mange, der mente, at Hjemmeværnet ikke ville komme til at fejre ti-års jubilæum... At når "Aldrig mere en 9. april" var kommet på afstand, at når Den Kolde Krig var kommet på afstand... Men Hjemmeværnet bæres frem - også ind i fremtiden - af de frivillige hjemmeværnssoldaters engagement og vilje til i ord og handling at gøre en indsats for Hjemmeværnet og for Danmarks sikkerhed.

Den skarpe militære profil er vigtig. Men det er folkebevægelsen fortsat også. Det er den, der kan være med til at vende frygten for terror til tryghed i befolkningen.